

Osowo Nowe_2
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Oborniki	
Miejscowość	Osowo Nowe	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	31.01.2014 r.	Miejsce wykonania	Dom sołtysa
Czas trwania	03 h 32 min	Forma i wielkość	Pliki audio o łącznej wielkości 191,5 MB
Przeprowadzający	P.B.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
OB_ON_003	M	ok. 80 lat		

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	<p>Osowo, to mój dziadek dostał ziemię podczas uwłaszczenia i podziale na Osowo majątek i Osowo Nowe. Ta strona to były hubki małe, takie chałupiny tylko, które zamieszkiwały osoby pracujące w majątku.</p> <p>Ta droga, która graniczy między Starym Osowem a Nowym to była główna trasa między Obornikami a Szamotułami. Osowo należało w całości do Raczyńskich w Obrzycku.</p>
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	<p>Dawniej każdy gospodarz ze Starego Osowa miał swój dojazd do drogi głównej.</p> <p>Bielawy za drogą, sam piach.</p> <p>Wiśniówka to nazwa stara na drogę dawno temu zadrzewioną wiśniami. Takie wielkie czarne wiśnie tam były, te pyszne!</p> <p>Łowiza.</p>
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	<p>Dołęga Pierwsza i Druga. Na Pierwszej mieszkali, tam było tylko jedno gospodarstwo.</p> <p>I Dołęga to rezerwat skrzypu olbrzymiego.</p>
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i gładów narzutowych)	<p>Młyn w Ruksie. Jeździłem tam często. A drugi młyn był w Niemieczkowie.</p>
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.

II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe		
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych		Tabory Cyganów na Łowizie po 3 tygodnie stali. A jakie wozy, kolorowe!
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	Brak informacji.
2.	św. Marcina/11 listopada	Brak informacji.
3.	Adwent	Brak informacji.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	Brak informacji.
5.	Wigilia	Kiedys to chodziły gwiazdory! Takie chłopcy kiedys chodziły, to były gwiazdory. Przyszedł gwiazdor z taką czapką, słomą obwiązany, i się szukało gdzie te dzieci są, a wszyscy pochowani! Pacierz trza było mówić, jak się nie zmówiło to się nic nie dostało. Teraz co innego.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	Brak informacji.
7.	Sylwester/Nowy Rok	Furtki wystawiali, na pola wynosili, sąsiadom zamieniali furtki. Ale to już dawno zanikło. Ładna muzyka pod oknami zawsze była, muzykanci zawsze grali, nalało się im kielicha zawsze.
8.	Trzech Króli	Okadza się dom kadzidłem, pisze się na drzwiach litery.
9.	Kolędnicy	Tego nie umiem powiedzieć.
10.	MB Gromnicznej	Chodzi się do kościoła ze świecą. Na burze się zapala gromnicę.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Brak informacji.

12.	Topienie Marzanny	Brak informacji.
13.	Środa Popielcowa	Jak się szło do kościoła, to dopiero było widać ile tych woreczków z popiołem kto miał poprzyczepiane.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	Kiedys to wierzby rosły przy rowach to się zrywało baze na palmy. Stoi ta palma w wazonie i stoi aż nie opadnie.
16.	Triduum Paschalne	Post był utrzymywany dawniej bardziej restrykcyjnie, teraz tylko w Wielki Piątek. To olej dalej się je. W Wielkim Tygodniu chodzili kominiarze z życzeniami i się im jajka dawało za to. Nieraz miał pełne kosze jaj.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	Szynka własnej roboty, wędzona, parzona. Wszystko się zjadło, bo było wiadomo co to jest. Jak czekoladkę mama kupiła, człowieku.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	Leją się wodą, ale już nie tak jak kiedyś.
19.	Zielone Świątki	Teraz to już jest tylko jedno święto. Kiedyś trzeba było jechać na Dołęgę po tatarze, dom przystrojony, człowiek chodził delikatnie, teraz mówię, że nie ołgają w ogóle. Śmialiby się teraz z tego.
20.	Boże Ciało	Kiedys plotło się wianuszki z ziół, strojono konie. Ale wszystko się zmieniło.
21.	św. Jana	Brak informacji.
22.	MB Zielnej	Funkcjonuje, oczywiście.
23.	MB Siewnej	Brak informacji.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	Brak informacji.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.

Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	Teraz chrzty są zbiorowe, kiedyś w poduchach się dziecko niosło, teraz tego już w ogóle nie ma. Kiedyś pojedynczo dziecko się chrzcilo, uroczyście. A teraz nawet dziecka z wózka nie wyciągną.
2.	Ślub i wesele	Brak informacji.
3.	Śmierć i pogrzeb	Brak informacji.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Było Koło Gospodyń Wiejskich. To do ostatniego czasu moja żona była, aż na emeryturę nie poszła, nikt nie chciał po żonie tego wziąć. Ale dobrze ze 20 lat działało. Inne, twórcy słowa: Tego nie było, za biedna wieś.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		Czernina. Babcia jeszcze czyściła nóżki kacze i owijała flaczkiem. Bardzo to lubiliśmy. Żołądek czyszczony, krojony na pół i z pół metra flaka też czyszczony. Żołądek był wbijany w jeden pazur kaczki i obkręcony flaczkiem. Wszystko było zjedzone!
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Dawniej w Obornikach była pantoflarnia.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	Od Popówka jak się jedzie to jest krzyż. Za mojej pamięci w Osowie były dwa krzyże i figura. Jeden stał tu przy szosie, a drugi koło sąsiada. A figura koło, w tym narożniku jak się jechało. Domagali my się starzy ludzie, mieszkańcy żeby postawić krzyż. Proboszcz też się domagał, żeby postawić krzyż na miejscu starego, który stał przed wojną. Jedni się nie zgodzili,

		bo nie potrzebują krzyża, inni nie mogli się zdecydować gdzie ten krzyż niby miałby stać. I w końcu zgodził się pan oddać swój klinik przy drodze i żeby tam postawić. I właśnie na Łowizie w 1976 roku stanął.
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Należymy do parafii w Popówku. W Bąblinie w klasztorze był zawsze nowicjat.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji.
6.	Lokalne odpusty	Jest prawdziwy odpust na 1 maja.
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	To w gminnych. Dawno temu były dożynki wiejskie, takie spotkanie tylko, ale krótko to trwało.
2.	Dni gminy/wsi	Brak informacji.
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.